РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
Градска управа за грађевинско земљиште и инвестиције
БРОЈ: XXIV-4-37/17-131
ДАТУМ: 10 MAR 2017

П Р А В И Л Н И К

О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Март 2017. године

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник Републике Србије“ бр. 128/14) и члана 16 Одлуке о изменама и допунама Одлуке о градским управама Града Новог Сада ("Сл.лист Града Новг Сада" бр.70/16), в.д. начелника Градске управе за грађевинско земљиште и инвестиције, доноси

П Р А В И Л Н И К

О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

У циљу забране спречавања узбуњивања, забране предузимања штетне радње у вези са узбуњивањем и забране злоупотребе узбуњивања, на основу Закона о заштити узбуњивача, Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених, овог Правилника и других прописа који регулишу узбуњивање, прописује се заштита узбуњивача и утврђује поступак унутрашњег узбуњивања унутар Градске управе за грађевинско земљиште и инавестиције (у даљем тексту: Послодавац).

Члан 2

Овим Правилником посебно се уређују следећа питања:

1. Узбуњивање и заштита узбуњивача и повезаних лица;
2. Права узбуњивача;
3. Поступак узбуњивања код Послодавца.

Члан 3

У смислу Закона о заштити узбуњивача поједини изрази имају следеће значење.

1. **„Узбуњивање“** је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;

2. „**Узбуњивач**“ је физичко лице које врши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;

3. **“Послодавац“** је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе, носилац јавних овлашћења или јавна служба, правно лице или предузетник који радно ангажује једно или више лица;

4. „**Овлашћени орган**“ је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са Законом;

5. „**Штетна радња**“ је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

II ПРАВО НА ЗАШТИТУ УЗБУЊИВАЧА И ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА

Члан 4

Забрањено је спречавање узбуњивања и предузимање штетне радње.

Сваки појединачни акт послодавца, којим се спречава узбуњивање је ништав.

Члан 5

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са Законом, ако:

1. изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;
2. открије информацију о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера, у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које се врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења радње;
3. би у тренутку узбуњивања, а на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 6

Радно ангажовање, у смислу одредаба Закона о заштити узбуњивача, је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за послодавца.

Члан 7

Право на заштиту као узбуњивач има и повезано лице ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 8

Право на заштиту као узбуњивач, има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

Члан 9

Лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања информације.

Члан 10

Право на заштиту као узбуњивач има лице које тражи податке у вези са информацијом, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

III ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ УЗБУЊИВАЧА

Члан 11

Лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да, штити податке о личности узбуњивача односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређују заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Члан 12

Лице овлашћено за пријем информације код Послодавца дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно откривање идентитета узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације, дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Члан 13

Подаци о личности узбуњивача не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, осим ако посебним законом није другачије прописано.

IV ЗАБРАНА ЗЛОУПОТРЕБЕ УЗБУЊИВАЊА

Члан 14

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Члан 15

Поступак од стране послодавца, у вези утврђивања злоупотребе узбуњивања и изрицања мера, врши се у складу са одредбама Закона о раду и интерног Правилника о раду.

V ВРСТЕ УЗБУЊИВАЊА И САДРЖИНА ИНФОРМАЦИЈЕ О УЗБУЊИВАЊУ

Члан 16

Узбуњивање може бити унутрашње, спољашње или узбуњивање јавности.

Унутрашње узбуњивање је откривање информације послодавцу.

Спољашње узбуњивање је откривање информације надлежном органу.

Узбуњивање јавности је откривање информације средствима јавног информисања, путем интернета, на јавним скуповима или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности.

Члан 17

Информација о узбуњивању садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права,вршењу овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера.

Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу.

VI ПРАВА, ОБЕВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА

Члан 18

Послодавац и овлашћени орган дужни су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

Члан 19

Послодавац је дужан, да у оквиру својих овлашћења, предузме мере у вези са отклањањем утврђених неправилности у вези са информацијом.

Послодавац је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње по узбуњивача.

Члан 20

Послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 21

Послодавац ће, у складу са својом обавезом из члана 14 став 5 Закона о заштити узбуњивача,посебном одлуком именовати лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем.

VII ПОСТУПАК УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Члан 22

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације послодавцу.

Послодавац је дужан да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема информације.

Члан 23

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем код послодавца.

Члан 24

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се непосредном предајом писмена о информацији, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом, уколико постоје техничке могућности, у складу са законом.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбињивањем врши се усмено на записник.

Уколико се достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, врши непосредно предајом писмена или усмено, саставља се **потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,** и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, издаје се узбуњивачу **потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.** У том случају се као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке датум пријема пошиљке код послодавца.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења послодавцу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са законом.

Члан 25

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи:

1) кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем

2) време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;

3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;

4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;

5) податке о послодавцу;

6) печат послодавца;

7) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Члан 26

Обичне и препоручене пошиљке које се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем код послодавца или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем **може да отвори само лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.**

Члан 27

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са чланом 14. став 3. Закона о заштити узбуњивача, односно послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава послодавац, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Члан 28

Уколико се у току поступка а у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, узимају изјаве од лица, о томе се саставља записник.

На садржину записника, лице које даје изјаву може ставити приговор.

Члан 29

По окончању поступка провере информација из пријаве узбуњивача, саставља се извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем и предлажу евентуалне мере, ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем **доставља се послодавцу и узбуњивачу**, о коме се узбуњивач може изјаснити.

На основу извештаја о предузетим радњама и предложеним мерама од стране лица за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, послодавац је овлашћен да предузме конкретне радње ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње.

Члан 30

Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка унутрашњег узбуњивања.

Послодавац је дужан да, на захтев узбуњивача, пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

VIII УЗБУЊИВАЊЕ АКО СУ У ИНФОРМАЦИЈИ САДРЖАНИ ТАЈНИ ПОДАЦИ

Члан 31

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати послодавцу, а ако се информација односи на лице које је овлашћено да поступа по информацији, информација се подноси руководиоцу послодавца.

Члан 32

У случају да послодавац није у року од 15 дана поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Уколико се информација односи на руководиоца послодавца, информација се подноси овлашћеном органу из члана 3. овог Правилника.

Члан 33

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица дужни су да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

Члан 34

Јавност се може узбунити, без претходног обавештења послодавца или овлашћеног органа у случају непосредне опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера, односно ако постоји непосредна опасност од уништења доказа.

Приликом узбуњивања јавности узбуњивач је дужан да поштује претпоставку невиности окривљеног, право на заштиту података о личности, као и да не угрожава вођење судског поступка.

IX ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА И НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 35

Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1) запошљавање;

2) стицање својства приправника или волонтера;

3) рад ван радног односа;

4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;

5) напредовања на послу, оцењивања, стицање или губитак звања;

6) дисциплинске мере и казне;

7) услове рада;

8) престанак радног односа;

9) зараду и друге накнаде из радног односа;

10) учешће у добити послодавца;

11) исплату награде и отпремнине;

12) распоређивање и премештај на друго радно место;

13) непредузимање мера ради заштите од узбуњивања;

14) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 36

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са Законом који уређује облигационе односе.

X СУДСКА ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА

Члан 37

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, **у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.**

Члан 38

У поступку судске заштите надлежан је Виши суд према месту предузимања штетне радње или према пребивалишту тужиоца.

Поступак за судску заштиту у вези са узбуњивањем је хитан.

У поступку за заштиту у вези са узбуњивањем дозвољена је ревизија.

У поступку за судску заштиту у вези са узбуњивањем сходно се примењују одредбе Закона о парничном поступку које уређује поступак у радним споровима, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 39

У парничном поступку по тужби у вези са узбуњивањем у првом степену суди судија појединац, а у другом степену Веће састављено од троје судија.

Члан 40

Ако је у току поступка тужилац учинио вероватним да је према њему предузета штетна радња у вези са узбуњивањем, на туженом је терет доказивања да штетна радња није у узрочној вези са узбуњивањем.

XI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41

Одредбе овог Правилника о поступку унутрашњег узбуњивања којим је уређен поступак унутрашњег узбуњивања, примењиваће се код послодавца, у циљу заштите узбуњивача и заштите повезаних лица у складу са Законом о заштити узбуњивача и Правилником о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених.

Члан 42

Послодавац објављује овај Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања на огласној табли која је на видном месту, доступна сваком радно ангажованом лицу, као и на својој интернет страници .

Члан 43

Измене и допуне овог Правилника вршиће се на начин и по поступку утврђеним Законом.

Члан 44

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, а објављује се на огласној табли и на интернет страници Послодавца.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Нови Сад

в.д. начелника

мр Слободан Кнежевић